

Walther Grootendorst, leraar plantenkennis

Wilt u in het kort vertellen wie u bent, hoe oud u bent en waar uw arbeidszaam leven of vak uit bestaat/bestond?

Ik ben Walther Grootendorst, nu 85 jaar. Ik ben sinds midden jaren '50 van de vorige eeuw leraar.

Ik zat in het leger en werd eind jaren veertig naar Indonesië uitgezonden om deel te nemen aan de politionele acties. Toen Nederland zich uit Indonesië terugtrok mochten wij (de militairen) als 'dank' vanuit Indonesië gratis naar Australië emigreren. In Nederland was toen weinig werk. Mijn twee broers werkten al in onze kwekerij. In eerste instantie wilde ik emigreren. Maar omdat ik de taal niet sprak besloot ik tijdens de cursus voor onderwijzer tevens de lagere akte Engels te volgen. Nadat ik deze had volbracht kon ik op een lagere school in Scheveningen aan het werk. Vervolgens kon ik in Boskoop twee jaar lesgeven op de 'school met de bijbel'.

In 1957 behaalde ik mijn diploma om les te mogen geven op de lagere tuinbouwschool. In 1965 slaagde ik in Wageningen en mocht ik lesgeven op middelbare tuinbouwscholen in de vakken boomteelt, bloemteelt, plantenkennis, bemesting en bodemkunde. Ik was één van de mensen die de heer Harmsen opvolgde als leraar plantenkennis. De laatste 15 jaar van mijn werkzame leven heb ik uitsluitend plantenkennis gegeven. Toen de Hogere Tuinbouwschool vanuit Boskoop naar Velp verhuisde gingen Hans Janssen en Arjan Vahl mee terwijl ik op de 'Middelbare' in Boskoop bleef.

Walther Grootendorst, najaar 2011

Foto: Ronald Houtman

Wat voor scholing/opleiding op dendrologisch gebied heeft u gehad?

Nadat de basis was gevormd door de studie in Wageningen, bestond mijn dendrologische 'opleiding' vooral uit zelfstudie. Veel kijken en vooral herhalen. Dit gold natuurlijk ook voor mijn leerlingen. Op het bord in het klaslokaal stond vaak de spreuk *Repetitio est mater studiorum* (herhaling is de moeder van de studie).

Waar komt de liefde/enthousiasme/passie voor de dendrologie/kwekersvak vandaan?

Anders gezegd: wie of wat heeft u dendroloog gemaakt? Welke mensen hebben u geïnspireerd en zijn grote voorbeelden geweest?

Grote inspirators waren voor mij Harry van de Laar en S.G.A. Doorenbos. Ik herinner me nog een keer dat Hans Janssen, Arjan Vahl en ik met Doorenbos hadden afgesproken om in het Zuiderpark naar bomen te gaan kijken. Halverwege die middag begon het te regenen en wij hadden ons niet echt

voorbereid op een natte middag. Doorenbos trok zich echter niets van de stromende regen aan en zo stonden we in onze gewone schoenen een hele middag buiten. De les die we toen geleerd hebben is om altijd laarzen mee te nemen naar een excursie met Doorenbos.

Voor welke planten heeft u een speciale passie en hoe is dat gekomen?

Ik heb geen specifieke voorkeur. Alle planten zijn op een of andere manier mooi. Als ik toch een favoriet moet noemen dan is dat op dit moment *Albizia julibrissin*. Deze plant heeft mooie bladeren en mooie bloemen. Maar het is vooral de tropische uitstraling die de plant aantrekkelijk maakt voor mij.

Albizia julibrissin (Perzische slaapboom), de favoriete plant van Walther Grootendorst

Foto: Ronald Houtman

Hoe zag in grote lijnen uw dendrologische 'carrière' of dendrologische hobby er uit?

Tsja, carrière of hobby? Ik heb het geluk gehad dat ik van mijn hobby mijn beroep kon maken. Het lesgeven moet echter niet verzanden in droge stof uitleggen in een klaslokaal. Daarom probeerde ik 's zomers veel naar buiten te gaan. In de tijd dat er nog les in boomteelt werd gegeven ging ik vaak naar kwekers toe. Op een gegeven moment kon dit niet meer omdat er 'van hogerhand' werd besloten dat de lessen theoretischer moesten en er minder ruimte was voor de praktijk.

Op een gegeven moment kwamen er leerlingen naar me toe met de vraag of ik de behandelde stof in dictaten wilde opschrijven. Toen deze er eenmaal waren bleek dat men er nooit in keek ...

herinner ik me nog heel goed hoe Piet van der Bom allerlei alcoholische dranken had meegenomen. Deels om aan onze gastheren te geven, maar niet in de laatste plaats ook voor eigen gebruik ...

Wat was het moeilijkste/vervelendste in uw herinnering?

Gelukkig heb ik geen vervelende herinneringen aan mijn vak. Ik heb het altijd met veel plezier gedaan. Uiteraard was het begin niet gemakkelijk. Ik kwam natuurlijk zonder vastomlijnde toekomstplannen uit Indonesië en moest vanaf de basis beginnen met het opbouwen van mijn toekomst. Maar ook dat is achteraf allemaal op zijn pootjes terecht gekomen.

Eigenlijk wilde ik het liefst boomkweker worden, maar doordat dit niet mogelijk was ben ik via een omweg toch heel dicht bij de boomkwekers gebleven.

Heeft het u gegeven wat u graag wilde/verwachtte of heeft u daarin ook teleurstelling ervaren?

Tsja, dat is een beetje dubbel. Eigenlijk wilde ik het liefst boomkweker worden, maar doordat dit niet mogelijk was ben ik via een omweg toch heel dicht bij de boomkwekers gebleven. Ik heb altijd een 'stukje tuin' (= moestuin = kwekerijtje) gehad, zodat ik daarop kon kweken. Ook al is dit voor de hobby.

Achteraf ben ik toch wel blij dat ik geen boomkweker ben geworden. Nu mocht ik les geven in een vak waar ik oorspronkelijk niet voor geleerd had en wat uit hobby is ontstaan. Dat is toch mooi?

Wat was het aller leukste of meest opmerkelijke dat u heeft meegemaakt?

Ik heb altijd erg genoten van de (buitenlandse) excursies van de NDV. Met name de reis naar Finland vond ik geweldig. Buiten het feit dat we toen veel hebben gezien

Heeft u nog boeiende anekdotes te vertellen?

Genoeg! Maar eentje die me enkele jaren geleden nog overkwam gaat over het geuren van bloemen, in de volksmond vaak foutief 'ruiken' genoemd.

Ieder jaar ga ik naar Noorden (bij Nieuwkoop) om Lelies te kopen. Langs de weg staat een bord met daarop de tekst: 'Te koop, Lelies die niet ruiken'. Toen ik de man erop aansprak en hem zei dat Lelies helemaal niet kunnen ruiken was het antwoord: 'Dat staat toch op het bord'.

Vindt u het belangrijk om uw kennis, ervaring en enthousiasme met anderen te delen?

Ja, natuurlijk. Dat is juist het leuke aan mijn vak. In augustus dacht ik vaak: 'wat moet ik ze nu weer allemaal vertellen'. Maar eenmaal voor de klas kwamen de verhalen en bleek dat er natuurlijk genoeg te vertellen was. Ik heb ook altijd geprobeerd om het vak tastbaar

te maken met levende takken. Een moeilijke plantennaam kunnen opschrijven wil namelijk niet zeggen dat je de plant ook kent.

Als u nu opnieuw kon/moest beginnen, zou u weer dezelfde keuze voor uw vak/dendrologie doen?

Dat is een moeilijke vraag. Ik heb altijd boomkweker willen worden en dat voelt nog steeds zo. En ik wilde geen leraar worden, maar ben dat toch geworden. Maar door de keuzes die ik heb gemaakt is het toch allemaal zo gelopen. Achteraf kan ik zeggen dat ik eigenlijk erg tevreden ben met het vak dat ik heb uitgeoefend.

Heeft u nog bijzonderheden die u wilt vertellen?

C. de Vos schrijft al dat sommige kwekers het vertikken om plantennamen correct te schrijven. Een kweker kweekt graag, maar de juiste namen interesseren velen niet zoveel. Dat was 150 jaar geleden al zo en daarin is weinig veranderd. Gelukkig hebben we nu de naamlijsten van houtige gewassen en vaste planten.

Buitenstaanders vinden Boskopers vaak eigenwijs. Door hun vak als boomkweker op hun eigen langgerekte eiland met een 'draai' naar de weg maakten ze vroeger arbeidsuren van 's ochtends zes tot 's avonds acht (vooral in het voorjaar en 's zomers). Ze waren eigen baas. Wie kent niet het Boskoopse gezegde: 'het is zo fain om voor je aige te zain'. Deze mentaliteit bepaalt het karakter van de mens als boomkweker. Daardoor is hij wellicht een beetje anders. Dat is in de loop der jaren natuurlijk wel wat veranderd, maar het heeft Boskoop toch gemaakt wat het nu is. Wie weet tegenwoordig nog wat 'halfwas' is of een 'ruwwerker'. Of wat voor verenigingen het waren waaruit de drie standsorganisaties voortkwamen.

Ik kan me geen mooiere plek voorstellen om met dendrologie en boomkwekerij bezig

te zijn dan Boskoop. Er is bij mijn weten geen andere plaats waar je met vrijwel iedereen over planten en het kweken ervan kunt praten.

Ik vind het ook heel bijzonder om naar een oud-leerling te gaan ter controle van mijn determinaties van onbekende planten. Het was een heerlijk vak.

Tuin van Walther Grootendorst in Boskoop

Foto: Ronald Houtman